

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2018/1404**annettu 18 päivänä huhtikuuta 2018****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016**

EUROOPAN PARLAMENTTI, JOKA

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan ja liitteen IV,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan lausunnon (A8-0101/2018),
- A. korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiin on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastuuta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;
- B. toteaa, että Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen tulo- ja menotaulukon ⁽¹⁾ mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2016 oli 39 398 106 euroa, mikä merkitsee 7,11 prosentin lisäystä vuoteen 2015 verrattuna; toteaa, että viranomaisen toiminta rahoitetaan unionin rahoitusosuudella (10 203 000 euroa), jäsenvaltioiden ja tarkkailijoiden kansallisten valvontaviranomaisten rahoitusosuuksilla (16 180 250 euroa) sekä maksuilla (10 550 293 euroa);
- C. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2016 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viranomaisen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. toteaa, että varainhoitovuonna 2016 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,97 prosenttia, mikä merkitsee 0,33 prosentin lisäystä vuoteen 2015 verrattuna, ja maksumäärärahojen käyttöaste 87,29 prosenttia, mikä merkitsee 2,75 prosentin lisäystä vuoteen 2015 verrattuna;

Maksusitoumukset ja määrärahasiirrot varainhoitovuodelta toiselle

2. panee tyytyväisenä merkille, että 92,8 prosenttia varainhoitovuoden 2015 talousarvion vuodelle 2016 siirretyistä määrärahoista maksettiin vuoden aikana;
3. panee merkille, että siirtojen taso oli suhteellisen alhainen lukuun ottamatta osastoa 3 (toimintamenot), jossa se oli 38,09 prosenttia;
4. kehottaa viranomaista pitämään seuraavalle vuodelle siirrettävän määrän mahdollisimman pienenä;
5. toteaa, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle ovat usein osittain tai täysin perusteltuja viranomaisen toimenpideohjelmien monivuotisen luonteen vuoksi, että ne eivät välttämättä ole osoitus talousarvion suunnittelun ja toteuttamisen heikkouksista eivätkä myöskään aina vastoin talousarvion vuotuisuuden periaatetta etenkin, jos viranomainen suunnittelee ne etukäteen ja ilmoittaa niistä tilintarkastustuomioistuimelle;

Määrärahasiirrot budjettikohdasta toiseen

6. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen vuotuisen toimintakertomuksen mukaan siirrot olivat vuonna 2016 määrältään ja luonteeltaan viranomaisen varainhoitosäännöissä asetettujen rajoitusten mukaisia; toteaa, että viranomainen siirsi 553 743,41 euroa osastosta 3 (toimintamenot) ja 182 131,59 euroa osastosta 2 (infrastruktuuri- ja hallintomenot) kattaakseen osaston 1 (henkilöstömenot) talousarviotarpeet;

⁽¹⁾ EUVL C 84, 17.3.2017, s. 192.

Henkilöstöpolitiikka

7. panee merkille, että vuonna 2016 viranomaisen palveluksessa oli 204 henkilöstön jäsentä (136 väliaikaista toimihenkilöä 140 virasta, jotka on hyväksytty unionin talousarviossa), kun määrä oli edellisvuonna 186; toteaa, että henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2016 oli 8 prosenttia, mikä alittaa viranomaisen 10 prosentin tavoitteen;
8. panee merkille, että vuonna 2016 viranomaisen palveluksessa oli kansallisia asiantuntijoita, sopimussuhteisia toimihenkilöitä, vuokratyöntekijöitä ja konsultteja 86,3 (kokoaikaisiksi muutettuina) yhteensä 204:stä henkilöstön jäsenestä;
9. panee merkille, että viranomaisen sukupuolijakauma oli 46 prosenttia naisia ja 54 prosenttia miehiä; pitää kuitenkin valitettavana epätasapainoa johtokunnassa, jossa naisten osuus oli 17 prosenttia ja miesten 83 prosenttia;
10. toteaa, että vuonna 2016 viranomaisen henkilöstön jäsenten sairauspoissaolot olivat keskimäärin kuusi päivää; panee merkille, että viranomaisen järjesti yhteishengen luomistapahtumia ja henkilöstön virkistyspäiviä, joilla keskityttiin ekologiseen kestävyYTEEN, paikalla suoritettavaa valvontaa käsittelevän seminaarin, seminaareja, joissa käsiteltiin institutionaalista oikeutta, työuupumuksen ennaltaehkäisyä ja henkilöstön fyysistä ja henkistä työhyvinvointia, sekä seminaareja, joiden aiheina olivat tunnealy, istumatyöntekijän liikunta, mindfulness, johdatus joogaan ja erityisruokavaliot;
11. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen on perustanut uskottujen neuvonantajien verkoston ja järjestänyt henkilöstölle ja johtajille tiedotustilaisuuksia siitä, kuinka suojellaan työntekijöiden ihmisarvoa ja estetään työpaikkakiusaaminen ja seksuaalinen häirintä;
12. panee merkille, että viranomaisen toimitusjohtaja antoi maaliskuussa 2015 tutkijoille valtuudet käynnistää hallinnollinen tutkinta ulkopuolisen tietotekniikkakonsultin esitettyä häirintää koskevia väitteitä erästä henkilöstön jäsentä vastaan ja että tutkinta saatiin päätökseen maaliskuussa 2016; panee merkille, että kerätty näyttö ei tukenut häirintää koskevia väitteitä; panee myös merkille, että vuonna 2016 ei tehty muita ilmoituksia häirintätapauksista eikä sellaisia myöskään tutkittu tai viety tuomioistuimeen;
13. ottaa huomioon, ettei viranomaisen käytä lainkaan virka-autoja;

Eturistiriitöjen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus ja demokratia

14. panee merkille, että johtokunnan jäsenten sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot on julkistettu viranomaisen verkkosivustolla;
15. suhtautuu myönteisesti siihen, että vuoden 2016 kuluessa viranomaisen alkoi julkaista luetteloa henkilöstön ja ulkopuolisten sidosryhmien välisistä kokouksista;
16. panee viranomaisen antamista tiedoista merkille, että väärinkäytösten paljastamista koskevat säännöt pantiin suunnitelmien mukaisesti onnistuneesti täytäntöön vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla;
17. katsoo, että olisi perustettava riippumaton ilmoitus-, neuvonta- ja käsittelyelin, jolla on riittävästi määrärahoja, jotta voidaan auttaa väärinkäytösten paljastajia käyttämään oikeita kanavia unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvia mahdollisia väärinkäytöksiä koskevien tietojen paljastamiseen ja samalla varjella luottamuksellisuutta ja tarjota tarvittavaa tukea ja neuvontaa;
18. panee merkille, että viranomaisen sai vuonna 2016 kuusi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001⁽¹⁾ mukaisesti esitettyä asiakirjoihin tutustumista koskevaa pyyntöä ja antoi neljässä tapauksessa kaikki asiakirjat tutustuttavaksi mutta päätti kahdessa tapauksessa antaa asiakirjat tutustuttavaksi vain osittain suojellakseen henkilön yksityisyyttä ja koskemattomuutta sekä tarkastusten, tutkintojen ja tilintarkastustoimien tarkoitusta; kehottaa viranomaista käsittelemään kaikkia tällaisia pyyntöjä mahdollisimman avoimesti läpinäkyvyyden ja vastuuvollisuuden hengessä;
19. kehottaa viranomaista antamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tietoja väitetyistä ja vahvistetuista eettisten sääntöjen rikkomuksista sekä siitä, miten se on käsitellyt rikkomuksia ja miten se aikoo välttää niitä tulevaisuudessa;

Tärkeimmät saavutukset

20. on tyytyväinen viranomaisen vuonna 2016 määrittämiin kolmeen keskeiseen saavutukseen ja onnistumiseen, jotka ovat seuraavat:
 - se auttoi suojaamaan sijoittajia paremmin koordinoimalla useita kansallisten sääntelyviranomaisten toimia, jotka liittyivät koko unionissa vähittäisasiakkaille tarjottaviin korkeariskisiin spekulatiivisiin tuotteisiin

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30. toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

- se osallistui pääomamarkkinaunioniin julkistamalla piiloindeksointia koskevan työnsä ja toimittamalla parlamentille ja neuvostolle lausunnon siitä, mitä olisi pidettävä keskeisinä periaatteina laadittaessa eurooppalaiset puitteet rahastojen lainanantokäytännöille
- se antoi panoksensa rahoitusvakauteen tekemällä ensimmäisen koko unionin laajuisen kattavan stressitestin keskitetyille keskusvastapuolille;

Sisäinen tarkastus

21. toteaa, että viranomaisen pani täytäntöön toimintasuunnitelman vastauksena sisäisen tarkastuksen (IAS) sidosryhmien hallinnointia ja ulkoista viestintää koskevaan tarkastukseen; panee merkille, että viranomaisen ryhtyi vuonna 2016 laatimaan ja toteuttamaan integroitua lähestymistapaa sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmiä koskevien viestintätoimintojensa suunnitteluun, hallintoon ja toteutukseen ja sen avulla on määrä saada aikaan synergiaa sekä parantaa sidosryhmien toimintojen koordinoitua kaikissa viestintäkanavissa;
22. toteaa, että viranomaisen mukaan kaikki sisäisen tarkastuksen aikaisempina vuosina antamat kriittiset tai erittäin tärkeät suositukset on toteutettu;

Toiminnan tuloksellisuus

23. on tyytyväinen siihen, että viranomaisen kuuluu yhdessä Euroopan pankkiviranomaisen ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen kanssa yhteiskomiteaan, joka pyrkii varmistamaan toimialojen välisen johdonmukaisuuden ja yhteiset kannat finanssiryhmittymien valvonnan alalla ja muissa monialaisissa kysymyksissä; toteaa lisäksi, että viranomaisen on myös kehittänyt yhteistyötään yhteisen valvontamekanismin ja Euroopan keskuspankin kanssa yhteisen edun mukaisilla aloilla, joita ovat esimerkiksi markkinainfrastruktuurit ja rahoitusvakaus;
24. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuin toimitti viranomaisen harjoittamaa luottoluokituslaitosten valvontaa koskevan tuloksellisuuden tarkastuksen ja julkisti sen loppuraportin helmikuussa 2016; toteaa, että viranomaisen laati tarkastuksen johdosta toimintasuunnitelman tilintarkastustuomioistuimen suositusten täytäntöönpanoa varten; ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuimen kahdeksasta suosituksesta seitsemän on jo toteutettu ja kahdeksatta käsitellään parhaillaan;

Muita huomautuksia

25. tähdentää, että samalla kun viranomaisen huolehtii siitä, että kaikki parlamentin ja neuvoston vahvistamasta säädöskehiksestä johtuvat tehtävät suoritetaan kaikilta osin ja määräajassa, sen olisi pitäydettävä tarkasti tehtävissään eikä se saisi ylittää parlamentin ja neuvoston sille antamia toimivaltuuksia ja sen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota oikeasuhteisuuden periaatteeseen, jotta voidaan optimoida resurssien käyttö ja saavuttaa parlamentin ja neuvoston sille määräämät tavoitteet;
26. korostaa viranomaisen keskeistä roolia varmistettaessa unionin rahoitusjärjestelmän parempi valvonta rahoitusvakauden varmistamiseksi, tarvittava avoimuus ja unionin rahoitusmarkkinoiden parempi turvallisuus erityisesti koordinoimalla kansallisten valvontaviranomaisten suorittamaa valvontaa, toimimalla tarvittaessa yhteistyössä kansainvälisestä valvonnasta vastaavien elinten kanssa ja valvomalla unionin oikeuden johdonmukaista soveltamista; korostaa, että tällaisessa yhteistyössä olisi vallittava luottamuksen ilmapiiri; korostaa viranomaisen roolia edistettäessä korkean tason valvontakäytänteiden merkittävää lähentämistä kuluttajansuojan alalla ja painottaa lisäksi, että olisi kiinnitettävä huomiota kansallisten markkinoiden erityispiirteisiin, kun laaditaan 2 ja 3 tason toimenpiteitä, ja että asianomaiset markkinatoimijat olisi otettava riittävän ajoissa mukaan kyseisten toimenpiteiden soveltamisprosessiin sekä yksittäisiin suunnittelu- ja täytäntöönpanovaiheisiin; toteaa, että viranomaisen toimintaa on arvioitava asianmukaisesti ja säännöllisesti, jotta sille voidaan kohdentaa resursseja ja se voi itse käyttää niitä tehokkaammin, avoimemmin ja uskottavammin;
27. toteaa, että koska viranomaisen toiminnan painopiste on enenevässä määrin siirtymässä sääntelytehtävistä unionin oikeuden täytäntöönpanon valvontaan ja soveltamiseen, sen talousarvio ja henkilöresurssit olisi kohdennettava sisäisesti uudelleen; pitää olennaisena, että viranomaisella on riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen kaikilta osin ja että se selviää myös näistä tehtävistä mahdollisesti aiheutuvasta ylimääräisestä työmäärästä, samalla kun varmistetaan asianmukainen priorisoinnin taso resurssien jaon ja budjettitehokkuuden osalta; korostaa lisäksi, että viranomaisen mahdollisen työmäärän lisääntymistä voidaan kompensoida kohdentamalla varoja tai henkilöstöä sisäisesti uudelleen edellyttäen, että tämä ei haittaa viraston tehtävien hoitamista miltään osin ja että varmistetaan viraston riippumattomuus valvontatehtäviensä hoitamisessa;
28. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen osallistui vuonna 2016 useiden toimien sertifiointiin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän mukaisesti ympäristöjalanjälkensä pienentämiseksi;

29. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan ero unionista saattaa vaikuttaa viranomaisen toimintaan, sillä monet merkittävistä valvonnan kohteena olevista organisaatioista sijaitsevat tällä hetkellä siellä; ottaa huomioon, että Yhdistyneen kuningaskunnan päätös erota unionista saattaa johtaa siihen, että viranomaisen tulot mahdollisesti vähenevät tulevaisuudessa;
30. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen tekee ennakoivaa yhteistyötä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa ymmärtääkseen Yhdistyneen kuningaskunnan eron vaikutuksen rahoitusmarkkinoiden valvontaan sekä itse viranomaiseen; panee lisäksi merkille, että viranomaisen pitää yhteyttä komissioon ja vaihtaa sen kanssa näkemyksiä asiasta;
31. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 18. huhtikuuta 2018 ⁽¹⁾ antamaansa päätöslauselmaan.

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0133 (ks. tämän virallisen lehden s. 393).